

Pol da Timoti do Papia 2 Mandagit

But piso gen

Timoti unun Pol dakon pi isalni, do Pol da papia on anpak tagisi yolek asak unun do mandagit. Pol dam tebanon egek kili nikba kimotdisat yan nandanek Timoti nandan gadatni dima yawotjak, ae Yesu Kristo dakon Gen Bin Tagisi do yan tenjenok pi dima yipmanjetjak do mandagit. Ae Pin kop dakon gen morap tagisi guramik kimotjak do iyigit. Amin da tepmi jigiyoyo madepsi imdan, mani tebaisi agek Pin kop da pi imgut unun an kimotjak do mandan imgut.

Timoti amin nandak nandakni gulusun ton amin dakon gen do mirak dima yopjak do iyigit. Unuden gen da amin mirak pan yoman amin dakon egip egip panupbal an. Do Timoti Pol dakon anpak tagisi timigek unun ban yol kimotjak. Unun nandan gadaron tebaisi agek buri yaworisi tanakwa ae amin do but dasi galak tan yominek jigi mibili mibili unun guramitjak do iyigit.

Timoti Pin kop dakon amin dagok do pi tebaisi asak

¹ Nak Pol, Yesu Kristo dakon yabekbini. Iyi da galak togon Pin kop da nak yabekbi pi aben, ae Yesu Kristo nandan gadan iman amin egip egip unun yom do yan teban tok an yomgut unun do yoyiken do nak tilak agit. ² Timoti monji gimano nak on

papia gak do mandañ gamisat. Piñkop Dat ae Amin Taginin Yesu Kristo dakon nandanñ yawotni gat, ae bupmini gat, ae but yawotni gat gagon tosak do bisit asat.

Gen Bin Tagisi do mayaktok dima panen

³ Babikno Piñkop da dabilon gulusunñin mini yanñi nandanñek Piñkop dakon pi awit, nakyo kisi yanñ gñ pini asat. Kalbi ae gildari yipmanñ deri mini bisit anek gak do nandanñek Piñkop ya yanñ iyisat. ⁴ Dabilgo dakon pakbi mawit, nak unun do nandanñek abin aeno gandakdosi nandisat, anek but galaksi nandaken.

⁵ Nak nandisat, kalip uwago Lois ae menço Yunis da nandanñ gadat agimal, gakyo kisi yanñ gñ Kristo nandanñ gadanñ iminñ kimokdol yanñi nandisat. Anek gak dakon nandanñ gadakgo tebai unun do nandanñek, ⁶ nandak nandakgo abo pisanñban Piñkop da but galak do wup dakon yo unun gamgut abi egip egipgokon aeni teban tosak do nandisat. Unun amin da kindap pisonakwa madepsi soson unun da tilak. Kisitno busungokon wutjigim bisapmon Piñkop da but galak do tapmim gamgut unun do yosot. ⁷ Abi madepsi sosak, nido Telagi Wup ningut unun pasol pasol anenñ do dima nandisak. Unun da tapmim nimisak, ae nin panpuluganñban amin do but dasi galak tanñ yomamanñ, ae nin do kila anek anpak kalipmi pabin yopmanñgamanñ.

⁸ Do gak Amin Taginin dakon gen yanñ tenñenok do mayaktok dima pabi. Ae nak Yesu dakon dam tebanon amini nak do mayaktok dima pabi. Piñkop dakon tapmim abidanñbi Gen Bin Tagisi yanñ

tenjenok pikon nak gat kisi jigi panden. ⁹ Pinjop da nin yokwikon ban timigek telagisi egipnen do yan nimgut. Nin da anpak tagi kinda agiman do anek dima, nandan yawotni do anek yan nimgut. Kalipsigwan yo kinda dima wasanban noman tanakwan, Yesu Kristo do anek nandan yawotni nim do kili nandaban teban tagit. ¹⁰ Ae abisok Yesu Kristo yokwikon ban timit timit aminin noman kili alatan tenjenanban Pinjop dakon nandan yawotni kisi noman alatan tenjenagit. Yesu Kristo da kimot dakon tapmim aban pasilgit, anek Gen Bin Tagisi da panthagap aban minjat amin morap kisi egip egip teban do nandaba pisagit. ¹¹ Pinjop da nak unun Gen Bin Tagisi dakon yan tenjenok anek yabekbi pi anek yoyindet pi aben do manjigit.

¹² Mibili yan do jigi unun guramikdat. Mani unun do mayagi dima pasat, nido amin unun nandan gadan imisat unun kili nandan imgum. Ae nak da kisitnikon yo yipgum unun kilani tagisi anakwan wigi Kristo apjak Gildaron wugisak yansi nandan kimokdot.

¹³ Gen tagisi gamgum unun tebaisi abidanek minjat aminyo yoyin dekgi. Anek Yesu Kristokon gadanek nandan gadat bamisi anek amin do but dasi galak tan yobi. ¹⁴ Pinjop da Gen Bin Tagisi kilani abi do gamgut, unun kilani tagisi an kimokgi. Telagi Wup nin da butgwan yikdak unun da gak pi unun do tagi anpulugosak.

¹⁵ Gak nandisal, Esia provinskon amin morap nak kili nepman dekgwit. Ae Pigelus gat ae Emo-genes kisi nak kili nepman dekgimal.

¹⁶ Nak Onesiporus dakon gwakni Amin Tagi da bupmi nandan yomjak dosi nandisat. Bisap morapmi Onesiporus da nak dakon but anteban aban butno tagisisi agit. Ae dam tebanon yikgim unun do mayagi dima pagit. ¹⁷ Unun Rom abinek nak nandak do pi madepsi anek wisigit anek don nak nandagit. ¹⁸ Ae kokup pap Epesaskon unun da nak madepsi anpulugagit unun gaga pakyanji nandisal. Gen kokwin bisap madepmon Amin Tagi da bupmi nandan imjak dosi nandisat.

2

Timoti Yesu Kristo dakon emat amin tagisi da egipjak

¹ Monjino, Yesu Kristo dakon nandan yawotni da gak anteban anakwan tebaisi akgi. ² Anek gen morap amin morapmi da dabilon yan tentenanapbo nandagit, unun Pin kop gen tebai abidon amin do yobi. Anjaki unun da amin diwari kisi tagi yoyindetni. ³ Gak Yesu Kristo dakon emat amin tagisi da egek pi unun dakon jigi pabi, amin diwari nin gat kisi da panej. ⁴ Emat amin pi an bisapmon, pi di gat kisi dima an. Unun mibiltok amin madepni da pi agakni pindakban kilegisi asak do nandisak. ⁵ Napbi gwapbokon kisak amin napbi gwapbo dakon gen teban kisi yoldak. Yan dima asak kan, napbi gwapbokon teban tanek tomni abidon, unun dima abidosak. ⁶ Amin kindajap do pi madep anek kilani tebai asak amin, unun da amin diwari mibiltan yominek pigaga jap pasak. ⁷ Geno on yosot unun do nandaki, anjaki

Amin Tagi da nandak nandakgo aban pisanban gen morap unun dakon mibili nandabi pisokdisak.

⁸ Gak toktogisi Yesu Kristo do nandaki. Unun Kila Amin Madep Dewit da kabikon nani, unun kimagek aeni pidagit. Nak Gen Bin Tagisi on nan yan tenjenosot. ⁹ Gen Bin Tagisi unun yan tenjenanapbo mibili unun do nak jigi mibili mibili panek yokwi pakpak kinda nan yan kisit kandapyono nap teban ban panteban abi. Mani Pinjokop dakon geni unun nap teban nan aripmi dima anteban agagi. ¹⁰ Yan do, nak Pinjokop dakon minjat aminyo iyi do manjigit panpulugoken do butno anteban anek unun jigi morap pasat. Nak Yesu Kristo da yokwikon ban timitjak do nandisat, ae unun gat kisi toktogisi tilimnikon egi wigini do nandisat.

¹¹ Gen on unun bamisi:

Nin unun gat kisi kaloni kimagekman kan,
nin unun gat kaloni egipdaman.

¹² Nin tebai agek jigi morap unun guramitnekan,
nin unun gat kisi kila amin madep egipdaman.
Nin manji imnekan,
unun yo kisi manji nimdisak.

¹³ Nin yan teban tok genin yapnekan,
unun geni guramitdisak gin,
nido iyi dakon geni kulabik aripmi dima asak.

Timoti Pinjokop dakon pi aminsi dagok do pi tebaisi asak

¹⁴ Gak bisapmi bisapmi minjat aminyo panpuluganbi gen unun do nandani. Unun gen

---

2:8: Ro 1.3; 1Ko 15.4   **2:9:** Ep 3.1,13; Pil 1.12-14   **2:11:** 2Ko 4.11   **2:12:** Mt 10.33   **2:13:** Ro 3.3-4; Tit 1.2   **2:14:** 1Ti 6.4; Tit 3.9

emat anek gen dakon mibili do notni pabin yop do pi dima ani do Amin Tagi da manon gen tebaisi yoyiki. Gen unuden da amin kind aripmi dima anpulugogi. Unun da amin mirak panek nandan unun dakon butni panupbal asak. ¹⁵ Gak pi aminsi dagok do pi tebaisi abi, anaki Pin kop da pigo do nandaban tagisi asak. Yan anek mayaktok dima pakdisal, ae Pin kop dakon gen bami kilegisi yoyindetdisal. ¹⁶ Pin kop dakon galak tok dima yolyoli dakon gen morap manji yobi. Gen unuden da amin ilik panpan Pin kop dakon kosit da dubagikonsi sigin pan kikan. ¹⁷ Gen unuden unun wuda yokwisi amin panupbal an unun yombem, madepsi akdisak. Gen unuden yon amin bamot unun Imenius gat ae Piletus gat. ¹⁸ Amin bamot gen bami dakon kosit kili yipman dekgimal. Unun yan yomal, “Minjat amin morapyo kimoron da pidokdan dakon bisap madep kili noman tagit.” Gen on nan minjat aminyo diwari dakon nandan gadat panupbal amal. ¹⁹ Mani Pin kop da panmuwukbi madepni wasok do anek gwak teban kili magit da gwak unun tebaisi akdak. Ae unun gwagon gen yan mandagit:

“Amin Tagi da iyi dakon minjat amini nandan yomisak,”

ae

“Amin morap nin Amin Tagi dakon amin yan yon amin unun anpak yokwi unun manji yomin kimotni.”

²⁰ Yoni morapmi amin da yutnon kwoba idapyo mibili mibili tonj. Diwari gol ae silwa ban wasanbi,

ae diwari kindap ban wasanbi, ae diwari miiktim ban wasanbi. Unun kabikon diwari pi tagisi ak do ton, ae diwari pi isali mibili mibili ak do ton.

²¹ Amin kinda egip egipnikon anpak yokwi wiririk mudanek Pin kop da dabilon gwaljigi mini asak kan, unun amin idap kinda pi tagisi ak do tosok unun yombem. Unun Pin kop dakon aminsi egek Amin Tagi ni tagi anpulugosak. Unun da pi tagisi morap ak do tagap tokdisak.

²² Gak yawi kaluk da butgwan but suligik morap noman ton unun yopmanek pasal kini. Anek anpak kilegi gat, ae nandan gadat gat, ae amin do but dasi galak tan yomyom gat, ae but yawot anpak gat unun timit do pi tebaisi abi. Anek amin Pin kop da dabilon gwaljigi mini egek Amin Tagi da manon bisit an amin gat on anpak tagisi morap anek egipni. ²³ Gak nandan kokwini tagi dima amin dakon gen gulusunni do mirak dima yopbi. Gaga nandisal, gen unuden da butjap ukwayityo panalon asak. ²⁴ Amin Tagi dakon oman amin unun butjap ukwayityo dimasi asak. Amin morap kisi do anpak tagi ban anyomisak, ae yoyindet agakni unun tagisi. Amin da kwen wigik an iba kan, anpak yaworisi anyomisak. ²⁵ Unun pi yaworisi anek geni pabin yopmangan amin dakon nandak nandakni panmilip asak. Yan asak kan, Pin kop da panpuluganban but tobil anek gen bami do nandan pisoni. ²⁶ Sunduk da galaktokni yolni do iyi da paron depban yokwalgwit. Mani gen bami nandani kan, nandak nandakni ae pisanakwa Sunduk da paron da kukwan kikan.

3

Mibi bisapmon amin da anpak yokwisi akdan

¹ Mani yangsi nandaki, mibi bisapmon jigi morapmi yokwisi da noman tokdan. ² Amin da iyi dogin galak tanek monen timit do galagi madepsi nandakdan. Iyi do nandaba yo madep anakwa kwen wigik akdan. Ae butjap ukwayityo anek amin diwari yobipdan. Men datyo dakon gen pabin yopdan, ae minat aminyo da anpak tagi anyoba ya yan dima yoyikdan. Pin kop dakon anpak manji yomdan. ³ Amin do but dasi galak tan yomyom anpak dima akdan, ae amin da yokwi anyoba diwari yopyop anpak dima akdan. Amin diwari do yanba yokwi tok anek giptim dakon galaktok kila tagi dima akdan, anek amin dapman panupbal akdan. Anpak tagi morap uwal an yomdan. ⁴ Iyi dakon notni yokwi an yomdan, anek nandak nandak gulusun morapni tepmisi yoldan. Unun iyi do amin madep yan nandakdan. On miktim dakon anpak kisik kisigi tonj mibili mibili unun do galagisi nandanek Pin kop do but dasi dima galaktokdan. ⁵ Pin kop dakon anpak ak do gip dagin akdan. Anek Pin kop da egip egipnikon pi asak dakon bikbik dima imdan. Gak unuden amin da dubagikon egipbi.

⁶ Unuden amin amin pankiligek yutnikon wigek minat pangalak anek unun dakon galak tok yolni do pi an. Minat unun yokwi morapmi awit dakon jigi madepsi panek ekwan. Ae but sulugik anek yokwi mibili mibili an. ⁷ Minat unun nandak nandak pak do tagisi nandan, mani gen bami aripmi dima

nandan pisoni. ⁸ Kalip Janes gat Jambres gat da Moses uwal an imgumal, yan gin, amin anpak unun an unun gen bami nan uwal an iman. Unun nandak nandakni wagilsi upbal tawit, ae Pin kop dimasi nandan gadan iman. ⁹ Mani pini unun madepsi dima iren tokdisak. Unun kalip amin da Janes gat ae Jambres gat dakon nugigi anpakni pindakgwit yan gin amin morap da anpakni pindakba nugigisi akdan.

Timoti Pin kop gen tebaisi abidosak

¹⁰ Mani gak ni gen ban yoyin detdat, ae anpakno do nandisal. Mibili nido pi asat unun nandisal. Nak Pin kop do tebaisi nandan gadanek bisapmi bisapmi butno tebaisi anteban anek pi asat, ae amin do but dasi galak tan yominjek tebaisi agek but yaworon da jiggi guramikdat. ¹¹ Anpak yokwi morap amin da nak do aba jiggi pagim, ae tepmi morap Antiok ae Ikoniam ae Lista kokup papmon naba guramikgim unun gak nandisal. Mani Amin Tagi da unun jiggi morapmon nak anpulugan akwan tagisi egipgum. ¹² Asisi, amin morap Yesu Kristo gat gadanek Pin kop dakon anpak ak do nandan, unun aba amin da yo yokwi an yomdan. ¹³ Mani amin yokwi gat ae top amin gat da anpak yokwi sigin anakwa wagil yokwisi akdisak. Unun minat aminyo pan kewaldan, anakwa unun yo kisi da tamoni do pan kewaldan.

¹⁴ Mani gak gen unun abidagil da tebaisi nandan gadasal, unun gen tebaisi abidoki, nido gayin dekgiman amin gaga nandan nimisal. ¹⁵ Gak

monin̄isok egipgul bisapmon Pin̄kop dakon gen telagi papianikon ton̄ nandak nandak un̄udon wasanēk pagil. Papiia un̄un da nandak nandak kilegi tagi gamjak. Nandak nandak kilegi un̄un yan̄: Yesu Kristo nandan̄ gadan̄ imin̄jaki Pin̄kop da gak yokwikon nan̄ abidosak. ¹⁶ Pin̄kop da papiakon gen morap ton̄ un̄un Telagi Wup da iyi amin̄ pan̄tagap aban mandawit. Gen un̄un da gen bami do niȳin̄detdak, ae min̄jat amin̄yo nandak nandak yokwini pan̄milip asak, ae kosit agip agipni pan̄milip asak, ae an̄pak kilegi do niȳin̄detdak. ¹⁷ Gen un̄un da pan̄pulugan̄ban Pin̄kop dakon min̄jat amin̄yo nin̄ an̄pak tagisi morap timikgiman̄, ae un̄un da pan̄tagap aban pi tagisi morap mibili mibili ak do tagap toman̄.

4

Timoti un̄un Pin̄kop gen yan̄ ten̄ten̄ok pi an̄kimotjak

¹ Yesu Kristo da don altanēk kila amin̄ madep egek min̄jat amin̄yo morap kalugi ekwan̄ gat ae amin̄ kili kimakgwit gat kisi dakon an̄pakni kokwin akdisak. Yan̄si akdisak, do nak Pin̄kop ae Yesu Kristo da dabilon gak do gen tebaisi yan̄ gayisat: ² Gak geni yan̄ ten̄ten̄ok do pi tebaisi abi. Amin̄ gen nandak do tagap tok an̄ bo ae tagap ton̄ dima an̄, gak bisapmi bisapmi Kristo dakon yan̄ ten̄ten̄ok dakon pi an̄ kimokgi. Gak buri pidoni dakon gen ban̄ madepsi yoyiki, ae but tobil an̄ek Pin̄kop dakon an̄pak yolni do pan̄tagap abi. Gak bisapmi bisapmi min̄jat amin̄yo dakon but pan̄teban an̄ek

yaworikon da Pinƙop da anƙpak si galak tosoƙ uƙun do tagisi yoyin deƙgi. ³ Nido, don amin gen kilegi sanƙenƙ nandak do dima galak tokdan. Uƙun da iyi ni gen ban nandak do galakton uƙun dakon yoyin detni iyi timitdan. ⁴ Uƙun gen bami manji iminƙ babikni dakon binap gen do mirak yopdan. ⁵ Mani gak gaga bisapmi bisapmi nandak nandakgo si pisanakwan egipbi. Jigi ae tepmiyo guramikgi. Ae Gen Bin Tagisi minat aminyokon yan tenƙenok dakon pi abi. Minat aminyo panpulugoki dakon pi Pinƙop da gamgut, pi uƙun an kimokgi.

Pol kilisok uƙun kimotdisak

⁶ Gak yanƙsi abi, nido nak kilisok uƙun kimotdisat. Anapbo yawino da Pinƙop do wain paret an iman unuden tagaldisat. Kiken dakon bisap kili kwan tosoƙ. ⁷ Nak egip egip dakon nabi gwapbo tagisikon timtim yanƙ kigin, anƙ abisok tilagon kili abin alƙat. Nak Pinƙop do nandan gadatno tebaisi abidagim. ⁸ Amin da nabi gwapbokon teban tanƙ tomni timikgan uƙun kili tagap tak da nak do jomanƙ tosoƙ. Tomni uƙun yan: Amin Tagi da amin kilegi yan nayikdisak. Amin Tagi da anƙpak kilegi yolek amin dakon anƙpakni kokwin anƙ minat aminyo gen pikon yopjak bisap madepmon tomni uƙun namdisak. Ae nak kalon dogin dima namdisak, amin morap Yesu noman alƙanban kok do but kindap an uƙun do kisi yomdisak.

Timoti uƙun Pol do tepmisi opjak

⁹ Gak kosit nianon da nagon tepmisi opbi dakon pi madepsi abi. ¹⁰ Nido, Demas kili nepman dekgit. Unun on miktim dakon yo morap do galagi nandank Tesalonaika kokupmon kigit. Kresens unun Galesia provinskon kinakwan Taitus unun Dalme-sia miktimon kigit. ¹¹ Luk kalon dagin nak gat ekwamak. Mak abidanbi gak gat kisi opjil, nido unun da nak pikon anpulugosak amin tagisi. ¹² Tikikus unun nak da yabekgo Epesas kili kigit.

¹³ Gak apbi bisapmon paba pigik dubakno kokup pap Troas unudon Kapus da yutnon yipgum unun si abidank opbi. Ae papia kisi timikgi. Papia sipsip gip ban wasanbi unun banji timikgi.

¹⁴ Aleksanda, unun ain ban yo wasok amin, unun da nak do yo yokwisi agit. Unun anpak agit dakon kobogi do Amin Tagi da yo yokwisi don an imdisak. ¹⁵ Gakyo kisi unun amin do kan kimokgi. Unun nin dakon gen do uwal madepsi agit.

¹⁶ Mibiltok gen pikon nepgwit dakon kobogi yagim bisapmon, amin kinda da nak gat agek anpuluganban gen dima yagimak. Amin morap kisi nak nepman dekgwit. Pinjop da unun gulusunni dakon kobogi yokwi dima yomjak dosi nandisat. ¹⁷ Mani, Amin Tagi da nak da ilenonjok agek nak anteban agit. Do nak Gen Bin Tagisi aripmisi yanapbo Amin Nwakiwari Kabi morap kisi da nandawit. Anapbo Pinjop da nak laion da gen kagakon nan abidagit. ¹⁸ Amin Tagi da nak anpak yokwi morap an namdan unudon nan abidokdisak. Anek anpuluganban tagisi egapbo anan Pinjop dakon amin kila agakni Kwen Kokup

tosok unjudon anjikdisak. Amin Tagi dagok dagogi mini tilim gulgwani tan anjan kikdisak. Unun asi.

¹⁹ Gildatno tagi Prisila gat ae Akwila gat ae Onesiporus dakon gwakni kisi do yoyiki. ²⁰ Erastas unun kokup pap Korinon sigin egisak. Anakwan Tropimus unun sot agit, do kokup pap Miletus unjudon yipman dekgim da egisak. ²¹ Gak kosit nianon da tepmisi opbi dakon pini ankimokgi. Jomjom anegaki ais bisap di apban. Yubulus da gildatni tagi gayisak. Ae Pudens, ae Linus ae Klodia gat ae panmuwukbi diwari morap gat kisi da gildatni tagi gayan. ²² Amin Tagi da wupgo gat egipjak, ae nandan yawotni da gagon tosak do bisit asat.

PIN^KOP GEN
The New Testament and Psalms in the Yopno Language
of Papua New Guinea
Nupela Testamen na Buk Song long tokples Yopno long
Niugini

copyright © 2010 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Yopno

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-01-09

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 9 Oct 2020

b683ce50-d820-5bfc-8471-d8ee080be106